

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

декан

_____ доц. А.В. Стасишин

« 12 » _____ січня _____ 2021_ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

_____ (назва навчальної дисципліни)

галузь знань : 07 «Управління та адміністрування»

_____ (шифр і назва галузі знань)

спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

_____ (шифр і назва напрямку підготовки)

освітня програма: «Фінанси, митна та податкова справа»

_____ (назва освітньої програми)

освітній ступінь: _____ магістр

денна форма навчання

ЛЬВІВ 2020

**КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

Робоча програма навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа». Денна форма навчання. 30 грудня 2020 р. – 21 с.

Розробник: Гринчишин Ярослав Миколайович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансового менеджменту

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансового менеджменту.
Протокол від 30 грудня 2020 р. № 5/1.

Завідувач кафедри, д.е.н., професор _____ Ситник Н.С.

30 грудня 2020 р.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 6 від 12 січня 2021 р.

ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	Зміни і доповнення до робочої програми	Дата засідання кафедри і номер протоколу	Підпис завідувача кафедри
2020-2021	Відповідно до наказу Ректора про навчання у другому семестрі 2020/2021 навчального року, починаючи з 09.02.2021 р. лекції з навчальної дисципліни «Управління фінансовою санацією» проводяться он-лайн із використанням технологій дистанційного навчання – хмарного середовища Office 365. Практичні/семінарські заняття проводяться в очному форматі.	04.02.2021р. № 7	

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни дисципліни «Ринок фінансових послуг» є відносини, що виникають у процесі руху фінансових ресурсів між державою, юридичними і фізичними особами

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг» є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок управління фінансами за участі фінансових посередників і функціонування ринку фінансових послуг загалом та окремих його сегментів.

Основні завдання

Завдання навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг» полягають у:
вивченні сутності та особливостей функціонування ринку фінансових послуг, його ролі та значення в інституційному розвитку фінансової системи країни, в процесах накопичення та руху капіталу;

формуванні системного розуміння потреб споживачів у фінансових послугах та можливостей їх задоволення різними фінансовими установами;

розкритті особливостей та механізмів надання фінансових послуг;

виробленні необхідних фахових компетентностей для подальшого використання здобутих знань і навичок у практичній діяльності в установах фінансового сектора.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Макроекономіка, Фінанси, Гроші і кредит Страхування, Гроші і кредит, Банківська справа, Фінансовий ринок, Корпоративні фінанси	Фінансова безпека

Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку ринку страхових послуг за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях ринку фінансових послуг.
СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних ринків фінансових послуг та їх структури.	ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування ринку фінансових послуг.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (фінансові ринки, банківська система та страхування).	ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних ринків фінансових послуг та їх структури.
СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.	ПР04. Знати механізм функціонування ринків фінансових послуг.
СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері регулювання фінансового ринку.	ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності у сфері фінансових послуг.
СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.	ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують інвестиційні якості цінних паперів.
СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.	ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
	ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності, зокрема користувачів фінансових послуг.
	ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
	ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з надання фінансових послуг.
	ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
	ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Ринок фінансових послуг»

Характеристика навчальної дисципліни							
Шифр та назва галузі знань 07 «Управління та адміністрування» Освітній ступінь „магістр”			Цикл навчального плану нормативна дисципліна професійної підготовки за спеціальністю Курс: 5 , Семестр: 2				
Шифр та напрям підготовки	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин за ОПІ	Кількість аудиторних годин	Лекції	СЗ/ПЗ	Самостійна робота	ІНДЗ
	спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа»						
	Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів		Вид контролю		
	3		10		ПК, екзамен		
Методи навчання	лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота, ІНДЗ (творчі завдання), робота в бібліотеці, Інтернеті, розв’язування задач та творчих завдань тощо						

Програма складена на 4 кредити. Форми контролю: поточний контроль, екзамен.

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
1.	Ринок фінансових послуг та його роль в економіці. Суб’єкти ринку фінансових послуг.
2.	Інституційна та сегментарна структура ринку фінансових послуг.
3.	Поняття фінансового посередництва, його класифікація.
4.	Фінансові послуги на грошовому ринку.
5.	Фінансові послуги на валютному ринку
6.	Фінансові послуги на ринку позик
7.	Фінансові послуги на фондовому ринку
8.	Фінансові послуги з перейняття ризику
9.	Інфраструктура ринку фінансових послуг
10.	Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг

РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці. Суб'єкти ринку фінансових послуг.

Необхідність і передумови створення ринку фінансових послуг. Сутність поняття “послуга”. Фінансова послуга в системі ринкових відносин. Сфера надання фінансових послуг.

Попит та пропозиція на фінансові послуги. Класифікація суб'єктів РФП за формою та функціями.

Постачальники та споживачі фінансових послуг.

Тема 2. Інституційна та сегментарна структура ринку фінансових послуг.

Структуризація РФП за ознаками: часовою та інституційною. Елементи часової та інституційної структури РФП. Сегментаційна структура РФП: за рухом фінансових інструментів; за видами фінансових активів; за юридичними особами; за географічною та соціально-демографічною ознаками; за ступенем організованості (організований і неорганізований).

Роль РФП в сек'юритизації фінансових ресурсів.

Тема 3. Поняття фінансового посередництва, його класифікація.

Роль посередництва в кругообігу капіталу. Інституційні фінансові посередники: комерційні банки небанківські інститути (інвестиційні компанії, інвестиційні фонди, інвестиційні трасти). Інші фінансові посередники: страхові компанії, ощадні банки та ощадно-кредитні асоціації, кредитні спілки, пенсійні фонди, довірчі товариства, ломбарди.

Трансформаційні послуги фінансових посередників.

Тема 4. Фінансові послуги на грошовому ринку.

Попит і пропозиція на гроші. Види фінансових послуг на грошовому ринку. Депозитні послуги: депозити за строками; депозити за вкладниками. Особливості депозитних рахунків. Види банківських депозитів: внески до запитання; строкові депозити, ощадні та депозитні сертифікати. Ощадні вклади населення ; цінні папери як вид депозитів.

Інструменти грошового ринку: казначейські зобов'язання, депозитні сертифікати, євродолари, комерційні папери, угоди про перепродаж, банківський акцент. Ставка дисконтування (номінальна, реальна, ставка рефінансування). Оцінка дохідності фінансових активів. Фінансові послуги для здійснення грошових платежів та розрахунків: кредитні, дебетові картки, електронні гаманці, банківські платіжні картки.

Вексель як інструмент грошових розрахунків. Операції з векселями. Вексельний обіг. Способи визначення доходу за векселями: банківсько-дисконтний дохід, купонно-еквівалентний та ефективний.

Тема 5. Фінансові послуги на валютному ринку.

Сегментаційна структура валютного ринку: ринок валют; ринок валютних ф'ючерсів та опціонів; ринок валютних інвестицій

Основи функціонування валютного ринку. Валюта і валютний курсу. Види котирування. Валютні послуги: обмінні, розрахункові, кредитно-депозитні, інвестування у цінні папери. Валютні операції: конверсійні (операції спот, крос- операції); форвардні (опціон і СВОП). Форвардна ціна. Форвардна маржа (премія, дисконт).

Ринок валютних ф'ючерсів і валютних опціонів. Ціна ф'ючерса. Українська міжбанківська валютна біржа. Операції на міжбанківському валютному ринку: купівля-продаж валют на умовах «спот». Суб'єкти міжбанківського валютного ринку. Валютний дилінг у банках: конверсійні, кредитно-депозитні операції, арбітражні та спекулятивні операції з валютою.

Інфраструктура валютного ринку: валютні дилери та брокери; інформаційні агентства та дилінгові системи. Міжнародні інформаційні агентства. Використання готівкової валюти на території України. Співпраця із міжнародними системами (Western Union Money Grem). Міжнародні розрахунки на валютному ринку (банківський переказ, інкасо, акредитив).

Тема 6. Фінансові послуги на ринку позик.

Структура кредитного ринку. Суб'єкти та інструменти кредитного ринку.

Фінансові послуги на кредитному ринку: кредити, лізинг, факторинг.

Банківський кредит: за характером сплати процентів, за способом сплати процентів, дисконтний кредит. Вексельний кредит.

Обґрунтування та вибір оптимальної форми вексельного кредитування для підприємства комерційним банком.

Форми забезпечення кредитів. Ломбардний та іпотечний кредит.

Структура кредитно-інвестиційного портфеля комерційного банку та його диверсифікація. Методи управління кредитним портфелем. Кредитний рейтинг. Ціна кредиту. Показники оцінки дохідності кредитних операцій. Вартість кредитних інструментів. Теорія вартості кредитного портфеля.

Тема 7. Фінансові послуги на фондовому ринку.

Основи функціонування фондового ринку. Інфраструктура фондового ринку. Суб'єкти фондового ринку. Інструментарій фондового ринку: акції, облігації, похідні цінні папери та сурогати.

Механізм оцінювання акцій та облігацій. Моделі оцінки акцій та облігацій.

Ризики та дохідність цінних паперів. Фондові індекси.

Портфельне інвестування в цінні папери.

Ринкова ціна акцій. Ефективність банківських операцій з цінними паперами.

Фінансові послуги на фондовому ринку: андеррайтерські послуги, операції з пайовими, борговими і вторинними фондовими інструментами.

Брокерські та дилерські послуги. Торгівля цінними паперами. Роль біржі у централізації капіталу. Моделі біржової системи. Технологія біржової торгівлі.

Лістинг та котирування. Біржові операції: касові, операції на строк, операції з премією, операції з опціоном. Депозитарні послуги. Реєстраційні послуги.

Тема 8. Фінансові послуги з перейняття ризику.

Поняття ризику. Види ризиків на ринку фінансових послуг. Фінансові ризики: кредитний ризик, відсотковий ризик, інвестиційний ризик, валюта ризику. Методи та критерії виміру фінансового ризику. Способи зниження міри фінансового ризику. Страхування та хеджування. Ринок термінових контрактів. Механізм хеджування за допомогою ф'ючерсних контрактів. Міжбанківські операції "своп". Хеджування за допомогою опціонів. Хеджери. Техніка хеджування. Стратегія керування ризиком. Інжиніринг. Консалтингові фірми та їх роль у зниженні ризику.

Проблеми організації ф'ючерсної торгівлі на сучасному етапі розвитку економіки. Оптимізація впливу ризиків на діяльність суб'єктів фінансового ринку: формування та трансформація банківських ресурсів. Ліквідність та моніторинг банків.

Тема 9. Інфраструктура ринку фінансових послуг.

Інфраструктура грошово-кредитного ринку: приватні та державні інститути. Роль банків у інфраструктурному забезпеченні ринку фінансового ринку. Банківські інформаційні системи.

Інфраструктура фондового ринку: банки, учасники, реєстратори, депозитарій, зберігачі цінних паперів. Інфраструктурна база біржової та позабіржової діяльності на фондовому ринку. Фондові біржі України. Позабіржова фондова торговельна система (ПФТС), торговельно-інформаційні системи (ТІС). Особливості функціонування інфраструктури ринку цінних паперів.

Інфраструктура валютного ринку: валютні біржі, брокерські фірми, дилерські контори.

Інфраструктура страхового ринку. Недержавні пенсійні фонди.

Інфраструктура ринку нерухомості.

Тема 10. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг.

Національний банк (НБУ) як орган державного регулювання ринку фінансових послуг. Правове та законодавче регулювання ринку фінансових послуг. Методи регулювання банківської діяльності. Емісійно-кредитне регулювання. Регулювання діяльності учасників ринку цінних паперів. Саморегулюючі організації: Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку; Антимонопольний комітет України; Асоціація українських банків; Професійна асоціація реєстраторів та депозитаріїв; Українська асоціація інвестиційного бізнесу; Перша фондова торговельна система.

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18 вересня 1991 року № 1560-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
2. Указ Президента України «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії» від 19.02.1994 № 55/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55/94>
3. Закон України “Про страхування” від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>
4. Закон України “Про режим іноземного інвестування” від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>
5. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 7 грудня 2000 року № 2121-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
6. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг” від 12 липня 2001 року № 2664-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
7. Закон України “Про цінні папери і фондовий ринок” від 23 лютого 2006 року № 3480-ІV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
8. Закон України “Про депозитарну систему” від 6 липня 2012 року № 5178-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>
9. Положення про провадження депозитарної діяльності від 23.04.2013 № 735. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1084-13>
10. Закон України “Про валюту і валютні операції” від 21 червня 2018 року № 2473-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
11. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг” від 12 вересня 2019 року № 79-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20>
12. Алексеєнко Л. М., Луцишин О. О., Рендович П. М., Стецько М. В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2018. 273 с.
13. Близнюк О. П., Іванюта О. М. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 255с.
14. Ковальчук К. Ф., Архирейська Н. В., Валенюк Н. В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Дніпро: НМетАУ, 2018. 135 с.
15. Левченко В. П. Ринок небанківських фінансових послуг України: теорія, методологія, практика: монографія. Тернопіль, 2017. 430 с.
16. Онищенко В. О., Завора Т. М. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 409 с.
17. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Арутюнян С. С. та ін.; за заг. ред. С. С. Арутюнян, М. І. Іоргачова. Харків: «Діса плюс», 2020. 312 с.
18. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Дубина М. В. та ін. Чернігів, 2018. 352 с.
19. Ринок фінансових послуг : підручник / Приказюк Н. В. та ін. ; за ред. Н. В. Приказюк. - Київ : Ямчинський О. В., 2019. 756 с.
20. Шклярук С. Г. Ринки фінансових послуг: теорія, методи, інструменти та практика: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 528 с.

**РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ЗА
ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ**

№ теми	Назва тем	Кількість годин за ОПП			Розподіл аудиторних годин	
		Всього	в тому числі		Л	С/ПР
			СРС/ІНДЗ	АУД		
1	Ринок фінансових послуг та його роль в економіці. Суб'єкти ринку фінансових послуг	8	5/	3	2	1
2	Інституційна та сегментарна структура ринку фінансових послуг	8	5/	3	2	1
3	Поняття і класифікація фінансового посередництва	11	5/	6	4	2
4	Фінансові послуги на грошовому ринку	11	5/	6	4	2
5	Фінансові послуги на валютному ринку	11	5/	6	4	2
6	Фінансові послуги на ринку позик	11	5	6	4	2
7	Фінансові послуги на фондовому ринку	11	5	6	4	2
8	Фінансові послуги з перейняття ризику	11	5/	6	4	2
9	Інфраструктура ринку фінансових послуг	8	5/	3	2	1
10	Державне регулювання та саморегулювання ринку ринку фінансових послуг	8	5/	3	2	1
	Індивідуальне навчально-дослідне завдання	22	/22			
Всього		120	72	48	32	16

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1. Календарно-тематичний план лекційних занять

№ заняття	Тема лекційного заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Ринок фінансових послуг та його роль в економіці. Суб'єкти ринку фінансових послуг	2
2	Тема 2. Інституційна та сегментарна структура ринку фінансових послуг	2
3	Тема 3. Поняття і класифікація фінансового посередництва	2
4	Тема 3. Поняття і класифікація фінансового посередництва	2
5	Тема 4. Фінансові послуги на грошовому ринку	2
6	Тема 4. Фінансові послуги на грошовому ринку	
7	Тема 5. Фінансові послуги на валютному ринку	2
8	Тема 5. Фінансові послуги на валютному ринку	2
9	Тема 6. Фінансові послуги на ринку позик	2
10	Тема 6. Фінансові послуги на ринку позик	2
11	Тема 7. Фінансові послуги на фондовому ринку	2
12	Тема 7. Фінансові послуги на фондовому ринку	2
13	Тема 8. Фінансові послуги з перейняття ризику	2
14	Тема 8. Фінансові послуги з перейняття ризику	2
15	Тема 9. Інфраструктура ринку фінансових послуг	2
16	Тема 10. Державне регулювання та саморегулювання ринку ринку фінансових послуг	2
	Разом	32

7.2. Календарно-тематичний план практичних занять

№ заняття	Тема та короткий зміст заняття	Кількість годин
1	Семінарське заняття № 1 (теми 1,2)	2
2	Семінарське заняття № 2 (тема 3)	2
3	Практичне заняття № 1 (тема 4)	2
4	Практичне заняття № 2 (тема 5)	2
5	Практичне заняття № 3 (тема 6)	2
6	Практичне заняття № 4 (теми 7)	2
7	Семінарське заняття № 3 (тема 8)	2
8	Семінарське заняття № 7 (теми 9, 10)	2
	Разом семінарських (практичних) занять	16

7.3. Графік консультацій

№ п/п	Назва розділу, зміст консультації	Кількість годин
1	Консультація щодо організації та виконання самостійної роботи студентів	2
2	Консультація щодо індивідуального науково-дослідного завдання	3
3	Передекзаменаційна консультація	2
Разом		7

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

1. Фінансова послуга в системі ринкових відносин. Сфера надання фінансових послуг.
2. Попит та пропозиція на фінансові послуги.
3. Структуризація та сегментація РФП.
4. Роль РФП в сек'юритизації фінансових ресурсів.
5. Фінансові послуги на грошовому ринку.
6. Депозитний ринок.
7. Види банківських депозитів.
8. Оцінка дохідності депозитних операцій.
9. Фінансові послуги для здійснення грошових платежів та розрахунків.
10. Фінансові послуги в Internet.
11. Види банківських платіжних карток та їх класифікація.
12. Віртуальні послуги.
13. Факторингові операції.
14. Міжнародні розрахунки.
15. Ощадні депозити та цільові вклади.
16. Міжбанківські розрахунки.
17. Прості та складні проценти та їх використання для оцінки депозитних вкладів.
18. Трастові операції.
19. Фінансові послуги на валютному ринку.
20. Валютний дилінг.
21. Українська міжбанківська валютна біржа.
22. Валютні ф'ючерси.
23. Валютні опціони.
24. Фінансові розрахунки на міжнародному ринку.
25. Конверсійні та форвардні угоди.
26. Рейтингові та інформаційні агентства.
27. Лізингові послуги.
28. Вексельний кредит.
29. Організаційні форми банківського кредитування за кордоном.

30. Кредитні рейтинги. Рейтингові агентства.
31. Ціна кредиту. Ринкова вартість кредиту.
32. Оцінка дохідності кредитних операцій.
33. Андеррайтерські послуги.
34. Брокерські та дилерські послуги на ринку кредитів.
35. Агентські послуги.
36. Біржові послуги на РФП.
37. Біржові індекси. Індекси Українського фондового ринку.
38. Міжбанківські операції “СВОП”.
39. Депозитарні послуги на фондовому ринку.
40. Реєстраційні послуги на фондовому ринку.
41. Оцінка прибутковості операцій з ЦП.
42. Курсова вартість ЦП та її формування.
43. Методи управління ризиком на РФП.
44. Оптимізація впливу ризиків на діяльність учасників РФП.
45. Формування та трансформація банківських ресурсів.
46. Методи та критерії виміру фінансового ризику.
47. Фінансові послуги з хеджування ризику.
48. Страхування на РФП.
49. Інфраструктура грошово-кредитного ринку.
50. Інфраструктура фондового ринку.

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

- практичні (семінарські)/самостійні/практичні/модулі 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – **50 балів**.
 - екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – **50 балів**.
- Підсумкова максимальна кількість – **100 балів**.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- самостійна робота включає в себе самостійне опрацювання питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс або ж були розглянуті коротко, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу;
- індивідуальну роботу студент виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначеного викладачем завдання і терміну;
- ліквідація заборгованості відбувається протягом 2 тижнів після встановленого терміну у дні визначені викладачем. При цьому оцінка знижується на 10 % (якщо заборгованість не була обумовлена поважними

причинами), а якщо заборгованість виникла з поважних причин (напр., по хворобі студента) - зниження оцінки не передбачається;

- здобувачі вищої освіти мають право отримати оцінку за екзамен автоматично – у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали від 90-100 балів;

- здобувачі вищої освіти, після завершення аудиторних занять, мають право підвищити свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика щодо академічної доброчесності:

- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття;

- під час роботи над завданнями, користуючись Інтернет-ресурсами та іншими джерелами інформації студент зобов'язаний вказати джерело, використане під час виконання завдання;

- усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%;

- у разі виявлення факту текстових запозичень більше 30% студент отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати завдання, які передбачені даним силабусом;

- списування під час виконання завдань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв);

- мобільні пристрої можуть бути використані лише із дозволу викладача.

Політика щодо відвідування:

- відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять) є обов'язковим компонентом відвідування;

- за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в дистанційному режимі. за погодженням із керівником курсу студент може презентувати виконані завдання під час консультації викладача;

- студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті;

студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

9.1. Таблиця оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студентів

Таблиця оцінювання знань та компетентностей студентів

Поточний контроль								Індивідуальна робота студента	Екзамен	Разом
Теми/бали										
Теми 1,2	Тема 3	Тема 4	Тема 4	Тема 6	Теми 7	Тема 8	Теми 9, 10			
5	5	5	5	5	5	5	5	10		
40									50	100
50										

9.2 Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань студентів

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських, практичних заняттях			
<i>Критерії оцінки практичних робіт</i>			
	- практична робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, без помилок і зарахована	5	
	- практична робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, зарахована, але є помилки	4	
	- практична робота виконана у неповному обсязі, або (та) з порушенням терміну її виконання, або (та) при наявності значних помилок, і зарахована при умові її доопрацювання	3	
	- виконання пропущеної без поважних причин практичної роботи, або повторне виконання не зарахованої практичної роботи	2	
	- практична робота не виконана, або не зарахована	0-1	
<i>Критерії оцінки семінарських занять</i>			
	- повна відповідь на питання , розгорнутий, вичерпний виклад змісту питання; знання усіх необхідних для розкриття змісту питання категорій та законів; правильне розкриття змісту категорій та законів, механізму їх взаємозв'язку і взаємодії; здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки та узагальнення; уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їх риси та форми виявлення; демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання; використання актуальних фактичних та статистичних даних, матеріалів останніх подій в страховій сфері; знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних актів, обов'язкове посилання на них під час розкриття питань; знання функцій страхових установ, їх ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні.	5	

<p>порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, указаних вище (якщо він потрібний для вичерпного розкриття питання);</p> <p>при розкритті змісту в цілому правильно за зазначеними вимогами все ж таки студентом допущені помилки під час використання цифрового матеріалу, посилання на конкретні історичні періоди та факти, неточності у формулюванні термінів і категорій, проте з допомогою викладача він швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді.</p>	4
<p>порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття двох з пунктів, указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання);</p> <p>одночасно мають місце обидва типи недоліків, які окремо характеризують критерії щодо 4 балів;</p> <p>відповідь малообґрунтована, неповна;</p> <p>студент не знайомий з законодавчими матеріалами щодо розвитку страхового ринку;</p> <p>студент лише з допомогою викладача може зрозуміти та виправити свої помилки.</p>	3
<p>порівняно з відповіддю на найвищий бал не зроблено розкриття трьох чи більше пунктів указаних вище (якщо вони потрібні для вичерпного розкриття питання);</p> <p>одночасно мають місце два чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерії 3 балів;</p> <p>у відповіді відсутні належні докази і аргументи, зроблені висновки не відповідають загальноприйнятим, хибні;</p> <p>характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді;</p> <p>Допущені грубі помилки і студент не може їх виправити.</p>	2
<p>характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів суть питання чи не знає правильної відповіді;</p> <p>Допущені грубі помилки і студент не може їх виправити.</p>	0-1
2. Індивідуальна робота студента (ІНДЗ)	
розгорнутий, вичерпний виклад змісту питань; опрацювання необхідних нормативно-правових актів; використані матеріали періодичних наукових видань; посилання на опрацьовані джерела при висвітленні питань; використані матеріали з практики страхового менеджменту.	10
порівняно з виконанням роботи на найвищий бал не зроблено одного з перелічених пунктів указаних вище	9-10
робота недостатньо обґрунтована, використані матеріали лише підручника	7-8
робота виконана не в повному обсязі, використані матеріали лише підручника	5-6
індивідуальна навчально-дослідна робота не виконана	1-4
3. Екзамен	
50	
Перший рівень – 15 тестових завдань із вибором правильної відповіді. За кожне правильно виконане завдання виставляється 1 бал.	0
Другий рівень – 5 завдань з короткою відповіддю. Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі. За кожне	15 балів
	15 балів

правильно виконане завдання виставляється 3 бали.	
Третій рівень – практичне завдання з повним розв’язком і поясненням одержаних відповідей. В цих завданнях треба записати формули для розрахунків, послідовні та логічні дії всіх розрахунків, навести одиниці вимірювання одержаних показників і зробити короткі висновки. За правильно виконане завдання виставляється 15 балів.	20 балів

9.3 Шкала оцінювання успішності студента за результатами підсумкового контролю

Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, диференційований залік	
90-100	A	5	відмінно
81-89	B	4	дуже добре
71-80	C		добре
61-70	D	3	задовільно
51-60	E		достатньо
21-50	FX	2	незадовільно
0-20	F		незадовільно (без права перездачі)

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка
90-100	Студент демонструє повні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни «Ринок фінансових послуг», правильні і обґрунтовані дає відповіді. Вміє використати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та зіставляти дані і робити правильні висновки. Приймає активну участь на семінарських/практичних заняттях, дискусійних моментах лекцій та у науковій роботі (конференції, круглі столи, наукові семінари, публікація статей).	Високий Студент повністю відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ринок фінансових послуг»	Відмінно/ (А)
81-89	Студент добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни «Ринок фінансових послуг», робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній Студент відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ринок фінансових послуг», однак під час відповідей може допускати незначні неточності.	Добре (В)

71-80	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни «Ринок фінансових послуг» робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях/ розв'язках/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та виконанні індивідуальних / контрольних завдань.	Достатній Студент відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ринок фінансових послуг», однак на додаткові питання з теоретичних положень та практичних завдань відповідь не чітка і не повна.	Добре / (C)
61-70	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни «Ринок фінансових послуг». Розуміє основні положення, що є визначальними у курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути після зауваження викладача.	Середній Студент частково відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ринок фінансових послуг» та забезпечує достатній рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / (D)
51-60	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни «Ринок фінансових послуг», володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами відповідає та теоретичні питання та пояснює правила вирішення практичних /розрахункових завдань дисципліни.	Середній Студент частково відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ринок фінансових послуг» і є мінімально допустимий рівень знань у всіх складових навчальної програми дисципліни.	Задовільно / (E)
21-50	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу «Ринок фінансових послуг», однак працював він пасивно, його відповіді під час семінарських та виконанні практичних завдань в більшості є неправильними, необґрунтованими. Розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутнє.	Низький Студент відповідає окремим фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ринок фінансових послуг», однак не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни «Економіка підприємства».	Незадовільно з можливістю повторного складання / (FX)
0-20	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг». Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	Незадовільний Студент не відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Ринок	Незадовільно з повторним вивченням / (F)

		фінансових послуг» і не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.	
--	--	--	--

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичне та наукове забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу з навчальної дисципліни включає:

- державні стандарти освіти;
- навчальні та робочі навчальні плани;
- програму навчальної дисципліни;
- робочу програму;
- семестровий план лекційних, семінарських, практичних занять;
- плани семінарських (практичних) занять і методичні рекомендації щодо їх проведення з навчальної дисципліни;
- завдання для самостійної роботи студентів і методичні рекомендації щодо їх виконання з навчальної дисципліни;
- завдання для виконання індивідуальної науково-дослідної роботи студентів і методичні рекомендації щодо їх виконання з навчальної дисципліни;
- засоби діагностики знань та умінь студентів (збірник тестових завдань) з навчальної дисципліни;
- конспект лекцій;
- законодавчі та інструктивно-методичні матеріали;
- підручники і навчальні посібники.

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Методи активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
Проблемні лекції	
<p>Проблемні лекції направлені на розвиток логічного мислення студентів, коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, використовується досвід зарубіжних навчальних закладів.</p> <p>Студентам під час лекцій роздається друкований матеріал, виділяються головні висновки з питань, що розглядаються.</p> <p>При читанні лекції студентам даються питання для самостійного розмірковування, на які лектор відповідає сам.</p>	<p>Тема 5. «Фінансові послуги на валютному ринку»</p> <p style="text-align: center;"><u>Проблемні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ринок валютних свопів та опціонів 2. Валютний дилінг: конверсійні, кредитно-депозитні <p>Тема 6. «Фінансові послуги на ринку позик»</p> <p style="text-align: center;"><u>Проблемні питання:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вартість кредиту 2. Кредитний рейтинг та методика його визначення
Робота в малих групах	
<p>Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування</p>	<p>Тема 6. «Фінансові послуги на ринку позик»</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота в малих групах при обґрунтуванні та виборі оптимальної форми вексельного кредитування комерційним банком • робота в малих групах при визначенні собівартості кредиту в банку (практичне заняття з теми 6)
Рольові ігри	
<p>форма активізації студентів, за якою вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації, або прийняття управлінських рішень у ролі безпосередніх учасників подій, за правилами, які вже розроблено або виробляються самими учасниками; реалізується через самостійне вирішення студентами поставленої</p>	<p>Рольова гра з теми 5. «Фінансові послуги на валютному ринку»</p> <p>Комплексне практичне заняття у вигляді ділової гри «Дії банківського ділера на МВР на замовлення фірми» (Задача 26)</p> <p>Вхідні дані – інформація викладача про ціну виконання</p>

проблеми	опціону, спот-курс долара/грн.. на дату виконання Вихідні дані – рішення валютного ділера про купівлю опціону та подальші дії, в результаті зміни спот-курсу.
----------	--

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет	Ресурси мережі факультету управління фінансами та бізнесу
1. Нормативні акти України: http://www.nau.kiev.ua/ 2. Законодавство України: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index 3. Національний банк України: https://bank.gov.ua/ 4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: https://www.nssmc.gov.ua/ 5. Міністерство фінансів України: https://minfin.com.ua/ 6. Форіншурер – Інтернет-журнал про страхування: https://forinsurer.com/	Програма навчальної дисципліни; Робоча програма; Семестровий план лекційних, практичних занять; Конспект лекцій; Плани семінарських (практичних) занять і методичні рекомендації щодо їх проведення; Завдання для самостійної роботи і методичні рекомендації щодо їх виконання; Завдання для індивідуальної роботи студента (індивідуальні навчально-дослідні завдання) і методичні рекомендації щодо їх виконання; Засоби діагностики знань та умінь студентів (збірник тестових завдань);